

วิธิตำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะได้นำเสนอวิธิตำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่มีโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วยเขตการศึกษา 2 3 และ 4 ในปีการศึกษา 2537 ได้จำนวนประชากรดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	จำนวน	184 คน
2. ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน	427 คน
	รวม	611 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวนตามจังหวัด ในเขตการศึกษา 2 3 และ 4

เขตการศึกษา	จังหวัด	จำนวนศึกษานิเทศก์		รวม
		จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	
2	สตูล	14	17	31
	ยะลา	13	20	33
	ปัตตานี	13	34	47
	นราธิวาส	12	36	48
3	นครศรีธรรมราช	17	63	80
	ชุมพร	13	25	38
	พัทลุง	12	26	38
	สุราษฎร์ธานี	13	65	78
	สงขลา	14	48	62
4	กระบี่	12	22	34
	ตรัง	12	29	41
	พังงา	12	22	34
	ภูเก็ต	14	7	21
	ระนอง	13	13	26
รวม		184	427	611

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน อายุราชการ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษา และการผ่านการอบรม ประชุม สัมมนา เกี่ยวกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ และเป็นเรื่องวิธีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยมีเนื้อหาในงานวิชาการ 10 ด้าน ดังนี้

1. นโยบายน เป้าหมาย และการดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
3. งานการเรียนการสอน
4. งานสื่อการเรียนการสอน
5. งานวัดและประเมินผล
6. งานห้องสมุด
7. งานนิเทศการศึกษา
8. งานด้านการวางแผนงานวิชาการในโรงเรียน และกำหนดวิธีดำเนินงาน
9. งานส่งเสริมการสอน
10. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยลำดับดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ ทฤษฎี หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน ขอบข่ายงานวิชาการ และโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ ผู้รับผิดชอบโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป็นแนวทางและโครงสร้างของเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
3. จัดทำแบบสอบถามฉบับร่างตามเนื้อหาและขอบข่ายที่กำหนดโดยครอบคลุมรอบความคิด และขอบข่ายของการวิจัย แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุง
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในภาคผนวก) ได้ตรวจสอบความตรงในเนื้อหา (Content validity) และความถูกต้องของภาษาที่ใช้
5. นำข้อเสนอแนะและการตรวจสอบแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิไปพิจารณาปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ภายใต้การแนะนำและการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา
6. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขอให้บัณฑิตวิทยาลัยทำหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังจังหวัดต่าง ๆ ที่เป็นประชากร
2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด 14 จังหวัด มีหนังสือไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอในสังกัด เพื่อขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ที่เป็นประชากร

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้ประชากรทางไปรษณีย์ และให้ประชากรส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วคืนแก่ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สอดตรวจติดแสตมป์ที่มีชื่อ-ที่อยู่ของผู้วิจัยไปพร้อมแบบสอบถามด้วย

แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 611 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 553 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ 540 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.38 ของแบบสอบถามที่ส่งไป ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

ประชากร	จำนวนแบบสอบถาม (ฉบับ)			
	ส่งไป	ได้รับคืน	สมบูรณ์	ร้อยละ
ศึกษานิเทศก์ สปจ.	184	161	158	85.87
ศึกษานิเทศก์ สปอ./ก.	427	392	382	89.46
รวม	611	553	540	88.38

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์จากแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ด้วยตนเอง ดังนี้
 ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ พร้อมทั้งนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ วิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อในแต่ละด้าน ทั้งงานภาพรวมและจำแนกเป็นศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ โดยวิเคราะห์ตามเกณฑ์ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ดังต่อไปนี้

3.50-4.00 ประชากรมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านนั้นมากที่สุด

2.50-3.49 ประชากรมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านนั้นมาก

1.50-2.49 ประชากรมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านนั้นน้อย

1.00-1.49 ประชากรมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านนั้นน้อยที่สุด

แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. วิธีการพัฒนาตนเอง วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สูตรคำนวณค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนของผู้ตอบข้อนั้น}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. สูตรคำนวณหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X} = คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลบวกของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

(วิเชียร เกตุสิงห์, 2534)

3. สูตรคำนวณหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2}{N} - \left(\frac{\sum x}{N}\right)^2}$$

S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ = ผลรวมของกำลังสองของคะแนนแต่ละจำนวน

$(\sum x)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N = จำนวนประชากร

(ประคอง กรรณสูต, 2528)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย